

IN MEMORIAM

IN MEMORIAM - MARIE LUISE BETLHEIM 1904. - 1994.

Osnutak Udruženja fizio i radnih terapeuta vezano je za razvoj rehabilitacije u svijetu, a posebno u Hrvatskoj.

II. svjetski rat, a zatim industrijalizacija zemlje donosi sve veći broj invalidnih osoba kojima tadašnja medicina nije mogla pružiti cjelovitu integraciju u normalan, punovrijedan život i rad.

U tom razdoblju zasigurno su vrijedna pionirska nastojanja ka institucionalizaciji rehabilitacije u nas, te se tim povodom i osniva Udruženje fizio i radnih terapeuta Hrvatske 1956.g.

Ideju o osnivanju imamo zahvaliti upornosti i entuzijazmu pojedinaca koji su razmišljajući o boljitku bolesnika i invalida smatrali da predobrana, terapija i rehabilitacija mora biti povjerena profesionalnim i odgovarajuće opremljenim i organiziranim ustanovama.

U tom se svjetlu s pietetom sjećamo Marie-Luise Betlheim.

Marie-Luise Betlheim rođena je u Wormsu na Rajni 1904. Kao kći časnika djetinjstvo provodi u stalnoj selidbi, a nakon pogibije oca odlazi zajedno s majkom u Weimar. U Weimaru polazi glazbenu školu. 1923.g. odlazi u Laxenburg pokraj Beča, nastavljajući studij glazbe i ritmike. Diplomirala je 1927.g. na Visokoj školi za glazbu u Berlinu. Iz Laxenburga, gdje podučava ritmiku, na sugestiju Vere Gavele, koja je bila kod nje na poduci, dolazi u Zagreb i osniva školu za gimnastiku i ritmiku 1927.g.

1930.g. udaje se za psihijatra dr. Stjepana Betlheima.

U Zagrebu živi do 1941. kada je zajedno sa suprugom bila prisiljena napustiti grad. Do jeseni 1943. žive u mjestu Turbe pored Travnika, a tada se priključuju antifašističkom pokretu. Nakon završetka rata vraćaju se u Zagreb. Od 1946. do 1973. radi na Ortopedskoj klinici KBC u Zagrebu, gdje kao glavni fizioterapeut uvodi muzikoterapiju i kinezioterapiju kao temeljne rehabilitacijske tehnike. Edukacija o rehabilitaciji poliomielitisa i polugodišnja stipendija dovode je u Pariz 1951.g. Uspostavlja kontakte sa značajnijim austrijskim i njemačkim rehabilitacijskim centrima, što će umnogome pridonijeti razvoju fizioterapeutske struke.

Dugogodišnji je predavač na baletnoj školi, te školi za fizioterapeute i medicinske tehničare.

Član je udruženja fizio i radnih terapeuta Hrvatske od njegova osnutka, a dužnost predsjednika obnaša od 1956. do 1964.g. Sudjeluje u svim stručnim i strukovnim aktivnostima Udruženja i u podmakloj dobi.

Osobnost Marie Luise Betlheim obilježava izuzetna disciplina, ustrajnost, kreativnost i profesionalizam.

Jedan je od vodećih sudionika borbe za suvremen pristup rehabilitaciji u ortopediji, neurologiji, psihijatriji, kardiologiji, ginekologiji, reumatologiji i drugim medicinskim područjima.

Svjesna zadaće koje se prihvatila i mjesta koje joj pripada upućuje mnoge naraštaje na ulogu, značenje, organizaciju i metodiku tjelesnih vježba u promicanju zdravstvene kulture te u liječenju. Ideju o okupljanju, izobrazbi i institucionalizaciji fizioterapeuta provodi zajedno sa suradnicima, uz veliko razumijevanje i pomoć prof. dr. Božidara Špišića, dr. Joze Budaka, prim. dr. Čopa, prof. dr. Veljka Mandića.

Tek tada počinjemo govoriti o fizioterapeutu - citat: *kao samostalnom zdravstvenom djelatniku sa vrlo širokim djelokrugom rada od prevencije, kurative do patronaže, a čiji je sadržaj aplikacija svrsishodne tehnike.*

Značajan je i njezin strukovni angažman - promicanje priučenog fizio i radnog terapeuta u polivalentnog fizioterapeuta VŠS, inzistiranje na poboljšanju uvjeta rada, sudjelovanje u donošenju zakona o radnoj i zaštitnoj odjeći fizioterapeuta, suradnja i koordinacija s ostalim organizacijama te vrste.

Težnja ka dobro osposobljenom i kvalitetno izobraženom fizioterapeutu datira još od 1947. g. kada je osnovana Srednja škola, prva na prostoru bivše Jugoslavije, zatim Viša škola osnovana 1956., a nastavlja se putem seminara, stručnih putovanja u zemlji i inozemstvu, te praćenjem literature, za ono vrijeme prilično nedostupne.

Poznat je njezin udio u izradi značke - amblema našeg udruženja, citat: *Mišljenja smo da je simbolika moderne rehabilitacije sažeta u nekoliko simbola:*

štaka - rehabilitacija

zmija - medicina

sunce - prirodno liječenje ujedno je simbol usmjerenih stremljenja ka progresu vježbač u pokretu sa protezom i visoko uzdignutom glavom - simbolički realizator njegovih htijenja.

Smatramo, kaže se, da je vanjskam manifestacijom obuhvaćeno niz komponenata koje objedinjuju naše težnje i stremljenja, a to je prosperitet današnje rehabilitacije.

Ako je rehabilitacija ponovna uspostava zdravlja i ljudskog dostojanstva, onda tek tada možemo spoznati rad i životno opredjeljenje Marie Luise Betlheim, koje je nesebično prenosila mnogim naraštajima.

Rosarija Habuš